

SEMİNER

DR. BÜLENT GÜRBÜZ

Literatür Taraması

Literatür tarama, kısaca alandaki diğer çalışmalardan haberdar olma şeklinde tanımlanabilir.

Literatür taraması, ilgilendiğiniz konuya ilişkin bilgileri bulmanızı, araştırmanıza kuramsal bir temel kazandırmanızı ve benzer çalışmaların sonuçlarını görmeyi sağlar. Seçtiğiniz konuya ilişkin önceki çalışmaları inceleyerek araştırma probleminizin daha önce cevaplanıp cevaplanmadığını da bulabilirsiniz. Aynı zamanda araştırmanızı nasıl yapacağınıza ilişkin fikirler verir ve kullanabileceğiniz veri toplama araçlarını belirlemenizde yardımcı olur. Araştırmanız sonucunda elde ettiğiniz sonuçları, diğer araştırma sonuçlarıyla karşılaştırarak farklılık ve benzerliklerin nedenleri hakkında fikir yürütmenize yardımcı olur.

Literatür Taraması İçin Öneriler

- ✓ Öncelikle yeni çalışmalarla başlayıp geriye doğru gidiniz.
- ✓ Eğer çalışma “özet” kısmı içeriyorsa öncelikle bunu okuyunuz.
- ✓ İkincil kaynaklar yerine birincil kaynaklara ulaşmaya çalışınız.
- ✓ Kitapların öncelikle içindekiler bölümlerini gözden geçiriniz.
- ✓ Belleğinize güvenmek yerine notlar alınız.
- ✓ Bulduğunuz her kaynağın fotokopisini çektirmeyiniz.

Değişken

Değişken, gözlemden gözleme değişik değerler alabilen objelere, özelliklere ve durumlara verilen addır.

Örnek:

- Cinsiyet
- Boy uzunluğu
- Kaygı düzeyi
- 100 m. koşu süresi
- Ekonomik durum

Değişkenlerin Sınıflandırılması

1. Veri Türüne Göre

- *Nicel*
- *Nitel*

2. Verilerin Sınırlılıklarına Göre

- *Sürekli*
- *Süreksiz*

3. Sürece Göre

- *Bağımsız*
- *Bağımlı*
- *Kontrol*

Nicel Değişken

Sayı ve miktar ile ifade edilen değişkenlerdir.

Örnek:

- Yaş
- Ağırlık
- Hava sıcaklığı
- Matematiğe karşı tutum
- Stres düzeyi

Nitel Değişken

Gözlenen bir özellik kalite, tür veya yapı bakımından farklı kategorilere ayrılabilirse nitel değişken olarak adlandırılabilir.

Örnek:

- Cinsiyet
- Din
- Dil
- Medeni durum
- Saç rengi

Süreksiz Değişkenler

Ölçülen özelliikle ilgili sadece sınırlı sayıda değer alan değişkenlerdir. Bu tür değişkenler daha alt birimlere bölünmezler.

Örnek:

- Cinsiyet (kız ve erkek)
- Medeni durum (evli, bekar ve dul)

Sürekli Değişkenler

İki ölçme sonucu arasına sonsuz sayıda başka değerler alabilen değişkenlerdir. Bu tür değişkenler daha alt birimlere bölünebilirler.

Örnek:

- Yaş
- Ağırlık
- Uzunluk

Bağımlı Değişken

Üzerinde bağımsız değişkenin etkisi incelenen değişkendir. Araştırmacının çözmeye odaklandığı problemdir.

Örnek:

- Zeka seviyesi
- Spor yapma alışkanlığı
- Sigaraya yönelik tutum

Bağımsız Değişken

Araştırmacının bağımlı değişken üzerinde etkisini test etmek istediği değişkendir. Bir başka ifade ile araştırmada sonucu etkileyen değişkendir.

Örnek:

Sınıf

Yaş

Cinsiyet

Eğitim durumu

Kontrol Deęiřkeni

Araştırma sonucuna yani bağımlı değişkene dolaylı bir biçimde etkisi olan değişken türüdür.

Örnek:

Öęrencilerin okuma hızı ile okuduklarını anlamaları arasında bir ilişki var mıdır?